

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

5. i 11. rujna

Ove će nam se godine i prvi dan nastave i parlamentarni izbori dogoditi u istome tjednu. I dok su školsko zvono i učenička graja mnogim prosvjetarima nedostajali, s izlaskom na birališta stvari stoje potpuno drugačije. Prosvjetarima su se, kao uostalom i mnogim drugima, na vrh glave popeli izbori, predizborne kampanje, stranke, koalicije, slaganja i preslagivanja parlamentarne većine. Nimalo ne čudi što je i među zaposlenima u školama sve manji broj onih koji vjeruju kako su ikakve pozitivne promjene u društvu više uopće i moguće. Napose kako te i takve promjene mogu doći od stranaka koje su prethodno višekratno dokazale svoju neuspješnost.

Iako se svakom datumu održavanja izbora može pronaći neka zamjerka, učiteljima i nastavnicima je zadnji dan u prvom nastavnom tjednu skoro pa idealan izbor. Dok ćemo se mi baviti rasporedima sati i učionica, upoznavati se s novim učenicima i učenike s novim predmetima, skupljati i ispisivati koješta potrebno i nepotrebno, dakle, dok ćemo mi biti zaokupljeni svime što donose prvi nastavni dani, onkraj nas će prštati svakojaka izborna obećanja i marifetluci. I taman kad mi uhvatimo predah od prvoga nastavnog tjedna u subotu će nas od izborne gungule poštediti predizborna šutnja. Naš će nas posao zaštititi od *last minute* stranačke ponude. Tako ćemo, za razliku od mnogih kojima se nije posrećilo radići u školi, *day after The Sunday* dočekati manje izbornog zagađeni.

Kako će ipak mnogi na izbore izaći, čak i onda kada smo svjesni kako se radi tek o odabiru manjega zla, samo od sebe nameće se pitanje što to prosvjetari i prosvjetarima nude aspiranti na vlast? Unatoč najavama da će obrazovanje biti ključnom predizbornom temom, izborni programi, barem kada se radi o strankama i koalicijama koje se motaju oko izbornoga praga ili prelaze, o školstvu govore uvijeno, škrto i nekonkretno. Napose ako se čitaju samo oni dijelovi koji se odnose na osnovno i srednje školstvo. Posebno su nekonkretni prijedlozi o financiranju. Osim floskule o potrebi većeg izdvajanja iz proračuna za obrazovanje, nikakvih konkretnih prijedloga o promjenama u financiranju nema.

Unatoč tome što je porast plaća u javnom sektoru, proizšao iz Sporazuma o osnovici, svojevrsna omča oko vrata svakom budućem premijeru i ministru financija, u izbornim programima nema ni slova, a kamoli brojki, o tome misli li se i ako misli kako i kada ispuniti sedam godina stara obveza vlasti prema sindikatima javnih službi. Kako je riječ o obvezi koja, na godišnjoj razini zahtjeva, dodatnih između 2 i čak 8 milijardi kuna, nevjerojatna je lakoća kojom pretendenti na vlast ignoriraju postojanje ovog problema. Ignoriranje čudi tim više jer se radi o čak 180 tisuća zaposlenih u javnim službama.

Posvemašnja šutnja o ovom važnom pitanju, uključujući i stranku koja je famozni sporazum sa sindikatima potpisala i koja upravo na ovom primjeru propušta priliku pokazati kako njen predizborni slogan *Vjerodostojno* nije isprazna predizborna krilatica, upućuje na namjeru nepošivanja preuzete obveze. Ni u strankama *Sigurnog smjera* očito ne razmišljaju drukčije. Da razmišljaju, valda bi to u kampanji istaknuli? Očito po pristupu ovom pitanju nema razlike među strankama tzv. velike koalicije o kojoj se ovih dana naveliko šuška. Kako ove dvije stranke znakovito *slijedom slijedi* i jezičac na vagi Most, očito je kako su slabi izgledi da u neko skoro vrijeme, temeljem Sporazuma o osnovici, prosvjetari i svi ostali u javnom i državnom sektoru dobiju uskraćenu povišicu. Sve ovo će učitelji i nastavnici smetnuti s uma u ponedjeljak kada ih zvonjava školskog zvona pozove u učionice. Na nesreću njihovu, ali na sreću pola milijuna onih radi kojih ova časna profesija i postoji.

SINDIKAT PREPOROD PITA POLITIČKE STRANKE

Vlast treba ispoštovati ono što je potpisano

Sa konferencije za tisak održane 1. rujna u novim prostorima Sindikata Preporod oglasilo se osam pitanja političkim strankama i koalicijama, podijeljena u četiri skupine – financije, upravljanje, zapošljavanje i sigurnost radnih mjesta, a odgovore na njih očekuju do 6. rujna te će o njima izvijestiti širu javnost, ali i zaposlene u osnovnim i srednjim školama. Pitanja su upućena na adrese deset stranaka – HDZ-a, HSLS-a, SDP-a, Mosta, Živog zida, Pametno, Milanu Bandiću, HDSSB-u, IDS-u, Hrvatskim laburistima i Nezavisnoj listi Stipe Petrine.

Predsjednik Preporoda Željko Stipić ustvrdio je tom prigodom da se radi se o svojevrsnom testu ili anketi čiji je smisao saznati sve ono „o čemu se u strankama, a osobito velikim, uglavnom šuti ili govori uvijeno“. „Osnovna zamjerka izbornim programima koju iz Preporoda možemo uputiti svim političkim akterima odnosi se na nekonkretnost, pa imamo dojam da se je više prepisivalo nego pisalo. Važno je i željeli bismo doista dobiti odgovore na neka pitanja za koja vlada velik interes u osnovnim i srednjim školama, pa i čuti što nam to pojedini akteri nude ukoliko dođu na vlast.

– Financije, upravljanje, zapošljavanje i sigurnost radnih mjesta – to su četiri grupe pitanja koja su ključna i zanimljivo je da što su stranke veće to su sklonije šutnji, odnosno davanju nekonkretnih odgovora na konkretna pitanja. Među pitanjima se nalazi i ono o realizaciji Sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama prema kojem bi plaća, kad se steknu uvjeti, trebala porasti za šest posto. Ove godine je trebalo završiti sedam sušnih godina za prosvjetne djelatnike, jer uvjeti su se stekli za realizaciju tog sporazuma iz 2009. godine. Jedino što svakoj vlasti ostaje jest ispoštovati što je potpisano, a to čak govore i u HDZ-u i MOST-u. No, čovjek bi pomislio da su oni bili u oporbi zadnjih sedam mjeseci, a ne na vlasti, jer se Sporazum trebalo početi poštivati od 1. siječnja ove godine. I to je krajnje političko licemjerje, jer sporazum je precizan, uvjeti su se stekli i bilo koja vlast samo treba ispoštovati ono što je potpisano.

Zapanjila ga je, kaže, šutnja stranke koja nastupa pod sloganom „vjerodostojno“. „Ima li što vjerodostojnije od toga da se ispoštuje ono što si prije sedam godina potpisao, ono za što su

Financije, upravljanje, zapošljavanje i sigurnost radnih mjesta – četiri su ključna pitanja i zanimljivo je da što su stranke veće to su sklonije šutnji, odnosno davanju nekonkretnih odgovora na konkretna pitanja

se stekli uvjeti, a ti si bio u prilici da to ispoštuješ jer si bio na vlasti“, upitao je Stipić te naglasio da je u jednoj godini svoje realizacije sporazum težak 1,8 milijardi kuna, ocijenivši da se radi o krupnoj obvezi, ali koja se odnosi na veliki broj ljudi – 180 000 radnika u javnim službama, od čega oko 60 000 onih koji rade u školama.

Sindikat zanima i odnos stranaka prema pitanju smanjenja plaća učiteljima i nastavnicima s više od 20 godina staža. Stipić je podsjetio da im je Vlada Zorana Milanovića s više zahvata smanjila plaće za oko 1000 kuna i da su one već skoro tri godine tako umanjene.

„Iz toga bi se moglo zaključiti da se SDP-ova politika plaća u školstvu svodi na to da iskustvo i vjernost službi treba kazniti umjesto nagraditi ako SDP ponovno dođe na vlast, zanima nas kad kažu *siguran smjer* znači li to da će utabanim stazama nastaviti kao što su radili četiri godine, a taj siguran smjer svodio se na nesigurne plaće, radna mjesta i nesigurnu normu učitelja i nastavnika“, naglasio je Stipić.

O pitanju neplaćenih poslova, a to su oni vezani za državnu maturu i održavanje produžene nastave, ali i mnogi drugi kojih je sve više, Stipić je ocijenio da između velikih stranaka – SDP-a i HDZ-a nema nikakve razlike i da je po tom pitanju na djelu velika koalicija.

„HDZ je ostavio iza sebe neplaćene poslove državne mature, a SDP neplaćeno održavanje produžene nastave. A to kod pojedinih nastavnika iznosi i po 60 i više neplaćenih sati. Umjesto silnog mudrovanja o tome kako podići plaću učiteljima, vladajući bi za početak trebali početi isplaćivati ono što ne plaćaju“, ustvrdio je.

Nadoknada putnih troškova u javnim službama kao i materijalna prava – božićnice, regrese, jubilarne nagrade i otpremnine također je jedno od pitanja poslanih političkim strankama. Pogotovo su važni troškovi prijevoza,

jer ima nastavnika koji dnevno prevažuju i više od stotinu kilometara od svog radnog mjesta. A Vlada Zorana Milanovića ostavila je u naslijeđe takozvano samofinanciranje putnih troškova od strane djelatnika i pitanje je hoće li se istim smjerom nastaviti i dalje i zavljučiti ruke u učiteljske novčanike ili će se ispraviti ono što se pokvarilo. Sindikat traži da se ovršenim radnicima omogućiti isplata ovih materijalnih prava na zaštićeni račun.

Sindikat zanima i odnos stranaka prema tome tko bi trebao upravljati školama. Stipić je napomenuo da je postojeće rješenje takvo da su oni koji rade u školama u manjini u školskim odborima. Poručio je da to nije dobro te da je politiku potrebno udaljiti od škola.

Sindikat Preporod zanima i stav stranaka prema zapošljavanju tehnoloških viškova u školama te stav o tome treba li Komisije za zbrinjavanje viškova ukinuti ili njihov rad redefinirati na način da se spriječi diskriminacija radnika ili zadržati postojeći način rada Komisije. „U pojedinim županijama te su se komisije odmetnule i postale nekakvi centri moći koji zapošljavaju po školama, a nijedna vlast se nije time bavila i zato očekujemo od stranaka da se i o tom pitanju izjasne“, rekao je Stipić.

U Preporodu očekuju da stranke odgovore i na pitanje o pomoćnim poslovima u školama, odnosno trebaju li ove poslove i dalje obavljati zaposlenici u školskim ustanovama ili je potrebno obavljanje ovih poslova prepustiti privatnim tvrtkama (*outsourcing*).

– Kurikularna reforma je pitanje za koje znamo na čemu smo, to je jasnije od nabrojanih pitanja, jer tko god od dvije velike stranke osvoji vlast, tvrdi da će nastaviti reformu. Svako na svoj način. U problemu smo jedino ako dođe do velike koalicije, jer tad će biti teško spojiti Paara i Jokića – zaključio je Stipić.

Milan Novačić

Stranputice sigurnoga smjera

Tko o čemu k... o poštenju, a SDP-ova Narodna koalicija o obrazovanju i, dakako, o poštenju. Oni isti čiji je četverogodišnji mandat ostao upamćen po višestrukome smanjenju učiteljskih i nastavničkih plaća, po dokidanju prava iz kolektivnih ugovora Zakonom o uskrati, po najnesposobnijem i najnepopularnijem ministru obrazovanja, sada nam, čak i neuvijeno, nude obrazovanje kao ključnu temu predstojećih parlamentarnih izbora. Sada se kao na pladnju, računajući valjda s onom Churchilllovom da se najviše laže u ljubavi, lovu i predizbornoj kampanji, obećavaju silne milijarde dodatnog ulaganja u znanost i obrazovanje.

Čak i ako zanemarimo podatak da su pojedinačna ponudena rješenja prepisana iz predizbornog dokumenta koalicije koja se sada naziva „Narodnom“, a prethodno se nazivala „Kukuriku“ (Plan 21), činjenica je da se među obećanjima nigdje ne spominje ispravka svih rješenja kojima je Milanovićeva vlada ionako potplaćene prosvjetare dodatno potplatila. Među obećanjima narodne koalicije ni spomena o trivijalnostima kao što su povišica prosvjetarskih plaća, a napose plaća radnicima s više od 20 godina staža kojima je upravo Milanovićeva Vlada plaće srezala i za više od tisuću kuna.

Među obećanjima nigdje ne spominje ispravka svih rješenja kojima je Milanovićeva vlada ionako potplaćene prosvjetare dodatno potplatila. Ni spomena o trivijalnostima kao što su povišica prosvjetarskih plaća, a napose plaća radnika s više od 20 godina staža kojima je upravo Milanovićeva Vlada plaće srezala i za više od tisuću kuna

Da i ne govorimo o neispalti božićnice i regresa, isplati putnih troškova koje su Milanović i njegov ministar Mrsić srezali te danas mnogi iz svojih sve manjih i manjih plaća plaćaju sve skuplje i skuplje troškove prijevoza... Ni riječju se ne spominje plaćanje poslova vezanih za produžnu nastavu koji su prosvjetarima, uostalom kao i prethodno poslovi državne mature, nametnuti kao oblik neplaćenog rada upravo od strane Milanovićeve administracije.

Umjesto odgovora na ova pitanja Milanović računa s tim da će prosvjetare i sve one koji se za prosvjetu zanimaju uspjeti zavesti najavom novog nestranačkog ministra (Nevan Budak) i kolopletom nekonkretnih novina (vaučeri, porzne olakšice, učiteljski stanovi i revizije studijskih programa).

U potpunosti se prešućuje rješavanje teških problema kao što su najava zatvaranja malih škola i eksplozija tehnoloških viškova. Ni spomena nema o sudbini nenastavnog osoblja, famoznom outsourcingu od kojeg je Milanovićeva Vlada odustala pod snažnim sindikalnim pritiskom. Barem 10-ak tisuća prosvjetara jako bi zanimalo je li se odustalo privremeno ili trajno? Namjerno sam prešutio kurikularnu reformu jer se nju, u programu Narodnjaka, više sagledava, moj je dojam takav, kao sredstvo za preuzimanje vlasti, nego, kao jedan od osam ciljeva Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije.

I na kraju, predizborni program Narodne koalicije, barem kad je riječ o osnovnom i srednjem školstvu, ne nudi odgovor gotovo ni na jedno pitanje koje muči zaposlene u osnovnim i srednjim školama. Ne nude se čak ni popravke onoga što se kroz četiri godine pokvarilo. Iz svega zaključujem kako ili Narodnjaci računaju s kratkim pamćenjem zaposlenih u školama ili Narodnjacima prosvjetarski glasovi na izborima i nisu važni? Nešto treće mi nikako ne pada na pamet.

Ništa novo pod neonom

Andrej Plenković – novi predsjednik Hrvatske demokratske zajednice – barem za sada i barem kada je riječ o obrazovanju, nije donio ama baš ništa nova. Takav se dojam stječe kako temeljem održanog televizijskog P&M sučeljavanja, tako i uvidom u sadržaj HDZ-ova Izbornog programa, koji se gotovo ničim ne razlikuje u odnosu na predizborna obećanja Narodne koalicije.

Uvidom u sadržaj HDZ-ova Izbornog programa stječe se dojam da se on gotovo ničim ne razlikuje u odnosu na predizborna obećanja Narodne koalicije

Na nekonkretan program Narodne koalicije, HDZ je uzvratilo istom mjerom. I dok Narodnjaci barem licitiraju nekakvim milijardama koje će se u iduće četiri godine dodatno uložiti u znanost i obrazovanje, Hadezeovci brojke izbjegavaju. Ako se neki novac i spominje, kao na primjeru studentskih i učeničkih stipendija (6 i 8 tisuća), onda se i ovdje računa s odgođenom primjenom negdje u, *ko živ, ko mrtav*, drugoj godini mandata, odnosno u 2018. godini. Hadezeovu je nekonkretnost tim teže prihvatiti jer se u njihovu predizbornom dokumentu susrećemo s mnoštvom preciznih brojki. I dok pojedina hadezeova obećanja, kao što su rast stope zaposlenosti sa 60 na 68 posto ili smanjenje PDV-a s 25 na 23 posto, čak i iritiraju svojom preciznošću, u pogledu eventualnih brojčanih pokazatelja u obrazovanju, HDZ je i više nego suzdržan.

Učenje robotike i programiranja, a ni jednog ni drugog nema bez bolje informatizacije naših škola, kvalitetnija nastava dvaju stranih jezika tijekom školovanja i izgradnja novih školskih objekata – tzv. škologradnja – jedina su tri konkretna poteza u izbornom programu „Gospodarski rast, nova radna mjesta i društvena pravednost“. U Programu ni riječi o tome koliko će to koštati i odakle će se potreban novac namaknuti?

U školama, onima odavno izgrađenima kao i onima koje ćemo tek sagraditi, školama koje smo i koje ćemo tek informatički opremiti – netko će morati poučavati i raditi. No, o učiteljima, nastavnicima i svima ostalima, o svima njima od HDZ-a *ni riječi, ni slova*. Iako bi učitelje i nastavnike jako zanimalo hoće li se i kako pozitorno posrećiti njima, nakon što se eventualno izbornu posrećiti HDZ-u? Zanimalo bi ih, recimo, što će biti s njihovim plaćama? Naime, i nakon punih sedam godina, unatoč činjenici da je ispunjen uvjet za značajniju povišicu, HDZ-ov je Sporazum o osnovici i dalje mrtvo slovo na papiru.

Nastavak kurikularne reforme – drugo je važno pitanje na koje iz HDZ-a nismo dobili konkretan odgovor. Iako su se u HDZ-u spremni odreći budućih usluga ministra Predraga Šustara, izostao je konkretan odgovor na pitanje misli li se i ako misli kako ispraviti neodgovorne poteze bivšega ministra? Kako neukusnim svojatanjem, u predizborne svrhe, Borisa Jokića i kurikularne reforme, iz SDP-a sada potvrđuju ono što su dosad ustrajno opovrgavali, potpuno je neshvatljivo da iz HDZ-a još nismo čuli jasan stav o sudbini Strategije obrazovanja znanosti i tehnologije i Kurikularne reforme. Izostao je i jasan HDZ-ov stav, a to mnoge itekako zanima, o tome hoće li nakon provedene stručne i javne rasprave na popravci ili prepravci spornih rješenja opet dobiti priliku raditi smijenjeni Jokić i njegovi suradnici? Ama baš ništa, u ovome smislu, nismo ovih dana niti čuli iz usta Andreja Plenkovića niti pročitali u Izbornom programu njegove stranke.

O depolitizaciji upravljanja školama

Ono što je Božo Petrov radio mjesecima sa sindikatima javnih službi oko porasta plaća, ako je suditi po Izbornom programu Mosta, nastavit će se i ako Mostovce ponovno zapadne sudjelovanje u izvršnoj vlasti. Podsjetimo se – ništa konkretno, osim slatkorječivih Božinih izjava o niskim plaćama i utemeljenosti sindikalnih zahtjeva, nije proisteklo s tih dugo najavljivanih i beskonačno odlaganih sastanaka.

Umjesto odgovora na važno pitanje o povišici plaće, od Mosta su prosvjetari dobili tek desetak raznovrsnih prijedloga. Kako uvođenje male mature ili pojednostavlivanje administracije ili stručno usavršavanje za rad s djecom s poteškoćama i nisu neke novosti, najveću su pažnju prosvjetara privukli oni prijedlozi koji se odnose na financiranje i upravljanje. Iako i u drugim strankama izbjegavaju u kampanji govoriti o povišici plaća proistekloj iz Sporazuma o osnovici, od Mosta se, zbog involviranosti Bože Petrova u rješavanje ovog problema očekivalo da progovori i o onome o čemu svi drugi šute. Umjesto jasnog odgovora, od Mosta je pristigla samo dobro nam poznata floskula iz nekih drugih vremena *o nagrađivanju prema radu, odnosno porastu plaća u skladu s produktivnošću*.

Umjesto trenutnog rasta plaća učiteljima i nastavnicima, pa i ostalim radnicima u sustavu osnovnog i srednjeg školstva, Mostovci bi postojeće plaće razjednačavali dodatkom na plaću onim učiteljima i nastavnicima koji postižu najbolje rezultate. Očito je i Mostovcima, kao uostalom i nekim drugim njihovim konkurentima, veći problem uravnilovka od učiteljske i nastavničke potplaćenosti. Uopće ne sporeći neophodnost dodatnog nagrađivanja najboljih, zbog zavodljivosti ovog prijedloga, važno je naglasiti kako porastom samo manjeg dijela plaća nije moguće kvalitetno riješiti problem neadekvatnog i nepravednog vrednovanja rada u školi.

Hvalevrijedno je predloženo rješenje o depolitizaciji u upravljanju školama, koje se podudara sa stavom Preporoda da učitelji i nastavnici, ali i ostali radnici, moraju značajnije sudjelovati u upravljanju svojim ustanovama

dok u dijelu koji se odnosi na materijalni položaj prosvjetara, prema mišljenju nas u Preporodu, Most nije ispunio očekivanja, u drugom dijelu, koji se odnosi na upravljanje školama, pojedina njihova rješenja zaslužuju pohvalu. Hvalevrijedno je predloženo rješenje o depolitizaciji u upravljanju školama, odnosno o smanjenju predstavnika lokalne i državne politike u školskim odborima. Utjecaj politike, bilo lokalne bilo državne, na upravljanje našim školama još uvijek je prevelik. Ovaj je prijedlog utoliko važniji jer dolazi od političke grupacije takozvanih lokalaca, a podudara se s našim stavom da učitelji i nastavnici, ali i ostali radnici, moraju značajnije sudjelovati u upravljanju svojim ustanovama. Na istom je tragu i ograničavanje broja ravnateljskih mandata, ali je šteta što prijedlog nije konkretniji, odnosno što se broj mandata ne ograniči na najviše dva ili deset godina.

Po pitanju kurikularne reforme u Mostu su se odlučili ne razlikovati od HDZ-a. Svjesni da aspiriraju na isto biračko tijelo, a polazeći od dvojbene premise da su se birači HDZ-a jednoznačno negativno opredijelilo prema najvažnijem projektu bivše vlasti, Mostovci su odlučili po ovom pitanju odigrati na sigurno. Na dosljednosti im se mora skinuti kapa, a tek će se vidjeti radi li se i o mudroj odluci.

Lipši magarče dok trava naraste

Dok političari budu smišljali nove instrumente i institucije provjere kvalitete, učitelji i nastavnici će u mirovinu odlaziti sa smanjenim plaćama, jedva spajati kraj s krajem i raditi sve više za sve manju plaću

Je li predizborni program Stranke Pametno u dijelu koji se odnosi na osnovno i srednje školstvo ispunio očekivanja? Jednoznačan odgovor na ovo pitanje nije lako ponuditi na temelju onoga što se može pročitati u Izbornom programu. Kako u Stranci Pametno ni ne skrivaju da se njihov program temelji na Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije, najvažnijoj ostavštini u području odgoja i obrazovanja Kukuriku koalicije, samo od sebe se nameće pitanje zašto bi biračima isti sadržaj bio prihvatljiviji u izornoj ponudi Stranke Pametno, nego u ponudi političke grupacije koja ga je prethodno iznjedrila? Ovo je pitanje jako važno i stoga što obje političke opcije računaju s glasačima centra ili lijevo od centra.

Umjesto da se pokuša ispraviti najveći nedostatak Strategije, riječ je o izostavljanju predviđenih rokova za provedbu, u predizbornom programu Stranke Pametno niti se ne registrira spomenuti nedostatak, a kamoli da se spomenuti dokument nadopunjava onim što najviše zanima one koji nisu ravnodušni prema budućnosti odgojno-obrazovnog sustava.

Jednosmjenska nastava u osnovnim i srednjim školama – jedan je od važnijih ciljeva čije će ostvarivanje dovesti do poboljšanja uvjeta rada u našim školama. Rok za realizaciju ovog cilja (2031. godina) tako je dalek da će ga bez problema potpisati i Plenkovićevi i Milanovićevi. Petnaestogodišnje prolongiranje rješenja ovog pitanja tim je teže razumljivo jer u Hrvatskoj imamo primjer županije u kojoj je ovaj problem riješen u svega nekoliko godina.

Podizanje društvenog ugleda učitelja i nastavnika cilj je koji papagajski ponavljaju političari i dežurni reformatori nacionalnog školstva. Svi od reda i odvajkada. Ni u Stranci Pametno nisu u tome izuzetkom. Iskorak bi bio, a upravo se to od Pametno očekivalo, izaći u javnost s odgovorima na pitanja kako i kada to postići. Podizanja društvenog ugleda nema bez značajnijeg povećanja učiteljskih i nastavnčkih plaća. Povećanja plaća nema bez povećanog izdvajanja proračunskog novca za obrazovanje. Umjesto da se predloži donošenje političke odluke o

Pametno

i nastavnici će u mirovinu odlaziti sa smanjenim plaćama, jedva spajati kraj s krajem jer sami plaćaju troškove prijevoza na posao i s posla, samofinancirati stručno usavršavanje, raditi sve više za sve manju plaću.

I za sam kraj, ili u Stranci Pametno računaju s participacijom u vlasti pa zbog toga izbjegavaju prava pitanja i konkretne odgovore, ili su ih prijevremeni izbori iznenadili te se stoga nisu stigli pozabaviti područjem u kojem se baš najviše očekivalo. Kako na rujanskim izborima politička ponuda Stranke Pametno, barem kada se radi o osnovnom i srednjem školstvu, nije bogzna kakva, a nakon što su neslavno propale najave o angažiranju Borisa Jokića, jedino za što se neodlučni birač može uhvatiti odlučno je svrstavanje ove stranke uz nastavak kurikularne reforme.

četverogodišnjem povećanju izdvajanja za obrazovanje, po godišnjoj stopi barem od 10 posto, u Stranci Pametno, porast plaća predviđaju i nakon uspostave sustava provjere kvalitete.

Dok se u Hrvatskoj popravi postojeći sustav vanjskog vrednovanja i uspostavi neki novi sustav s istom ili sličnom namjenom, prosvjetari će čekati na povišicu svojih plaća. *Lipši magarče dok trava naraste* – poslovice je kojom je u narodu odavno opisana slična situacija. Dok političari budu smišljali nove instrumente i institucije provjere kvalitete, učitelji

ČETVRTA SJEDNICA GLAVNOG VIJEĆA

Kako se izboriti za osnovicu koja nam pripada

Četvrta sjednica Glavnog vijeća Sindikata Preporod održana je 17. lipnja u našem novom prostoru u Šubićevoj ulici 42 u koji smo uselili početkom mjeseca svibnja. Na dnevnom redu našle su se teme vezane uz sastanak u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta održanom 27. travnja ove godine, podneseni su izvještaji o organizaciji prosvjeda „Hrvatska može bolje“, izvještaj o troškovima uređenja novog prostora, izvještaj o realizaciji i učincima naše akcije „Pridruži se!“, a razgovaralo se i o aktivnostima vezanim uz osnivanje novih podružnica.

Govoreći o sastanku s ministrom Šustarom, predsjednik Sindikata je naglasio kako je jasno da imamo Vladu koja ne funkcionira i kako u toj situaciji nije lako sindikalno djelovati. Uz probleme (uplata regresa, dnevnic i jubilarnih nagrada) koje smo prezentirali ministru obećano nam je da će se krenuti u njihovo rješavanje. Međutim, u dva mjeseca nije se napravilo ništa. Predsjednik je rekao kako ima informaciju da se pokušalo riješiti pitanje dnevnic kako bi se jednoobrazno u svim školama isplaćivalo u iznosu od 170 kuna budući da i u Ministarstvu priznaju kako nema nikakvog pravnog osnova za isplaćivanje dnevnic po 150 kuna, te da je odluka napisana, ali je opstruirana od strane Ministarstva rada koje nije dalo suglasnost za takvu odluku. Što

Prva sjednica u novom sindikalnom prostoru

se tiče regresa, predsjednik je pojasnio kako on nije zakonski upitan, te da će biti isplaćen. Ukoliko se to ne dogodi, pravo radnika je povrijeđeno i to pravo ćemo utuživati.

Govoreći o osnovici za obračun plaća predsjednik je rekao kako Vlast izbjegava rješavanje ovog problema. Pojasnio je kako postoji opasnost da se temeljem zastarnih rokova prava iz tih Sporazuma neće

moći konzumirati. Konkretno se radi o mjesecu studenom ove godine kada prema tumačenjima nekih pravnika ulazi u zastarne rokove. Ostaje period od 1. siječnja do datuma na Sporazumu i to je neupitno. Stoga se razmišlja i o „testiranju“ te priče u sudskim sporovima. Glavno vijeće je donijelo jednoglasnu odluku da se započne rješavanje problema osnovice plaća na podizanjem

desetak pilot tužbi na nekoliko sudova.

Akcija „Pridruži se!“ koja traje do kraja mjeseca lipnja, bila je osmišljena tako da se kroz animiranje kolegica i kolega preko stranica Sindikata kao i na županijskim sastancima pokuša potaknuti kolegice i kolege u školama da se priključe Preporodu te da se potencijalne nove članove animira pojašnjavanjem važnosti

postizanja reprezentativnosti Preporoda i njegova sudjelovanja u pregovaranju za Kolektivne ugovore. Mi ćemo se priključiti u prebrojavanje kada javni poziv bude objavljen u „Narodnim novinama“.

Izvještavajući o prosvjedu „Hrvatska može bolje“ predsjednik Željko Stipić je pojasnio kako je u organizaciji uz udruge civilnog društva trebalo sudjelovati pet sindikata uz dogovor kako u cijelom događanju neće biti eksponirani njihovi predstavnici. U događajima koji su prethodili prosvjedu predsjednik je donio odluku kako nećemo sudjelovati u organizaciji. Naime, uoči samog prosvjeda odlučeno je da će govoriti čak troje predstavnika Preporoda.

Što se tiče sindikalnog članstva koje je politički „raznobožno“, a kako svaki prosvjed ima i političku dimenziju, mi nismo nikoga ni prisiljavali ni nagovarali na prosvjed već se dragovoljno mogao priključiti svatko tko je osjećao da želi biti dio ove akcije.

Nakon što je predsjednik podnio detaljno izvješće o troškovniku preuređenja novih prostorija Sindikata, Glavno vijeće je troškovnik jednoglasno prihvatilo.

Na kraju sastanka Sebastian Troskot je informirao Glavno vijeće kako je od ožujka do danas osnovana 21 nova podružnica. Među novim podružnicama 16 je iz Dubrovačko-neretvanske županije koje su iz SHU prešle u Preporod.

Gordana Kovač Bluha

Vlast izbjegava rješavanje problema osnovice za obračun plaća pa postoji opasnost da se temeljem zastarnih rokova prava iz tih Sporazuma neće moći konzumirati. Stoga je Glavno vijeće donijelo jednoglasnu odluku da se pristupi rješavanju tog problema na način da se podigne desetak pilot tužbi na nekoliko sudova

6. lipnja U Osnovnoj školi Otrići-Dubrave održana osnivačka sjednica podružnice Sindikata Preporod. Snježana Đelmić izabrana za sindikalnu povjerenicu, a zamjenicu povjerenice Ivanka Marinčić. ČESTITAMO!

9. lipnja U zagrebačkoj Osnovnoj školi Žuti Brijeg osnovana podružnica Sindikata Preporod. Na osnivačkoj sjednici za sindikalnu povjerenicu je izabrana Ivana Kuna, a za njenu zamjenicu Marija Maršić. ČESTITAMO!

* U Ladimircima, u Osnovnoj školi Ladimirci, održana osnivačka sjednica podružnice Preporoda. Za sindikalnog povjerenika izabran Matko Musulin, za njegovu zamjenicu Mirta Čosić. Nakon osnivanja podružnice u Ladimircima, Preporod organizirano djeluje u 13 školskih ustanova, 10 osnovnoškolskih i 3 srednjoškolske u Osječko-baranjskoj županiji.

14. lipnja U Osnovnoj školi Ive Dugandžića u Kominu održana osnivačka sjednica Preporoda. Za sindikalnu povjerenicu izabrana je Meri Čop, a za njenu zamjenicu Marija Bantić. ČESTITAMO!

17. lipnja Održana 4. sjednica Glavnog vijeća. Prihvaćen je izvještaj predsjednika o ostvarenoj kupovini poslovnog prostora u Petrinjskoj 42, poslovima preuređenja i preseljenju u novi poslovni prostor. Podnesen je i izvještaj o novoformiranim sindikalnim podružnicama. Između dvije sjednice Glavnog vijeća konstituirana je 21 podružnica. Odlučeno je da se pokrenu pilot-tužbe vezane uz povišicu plaće proistekle iz Sporazuma o osnovici.

20. lipnja U Pregradi, u Osnovnoj školi Janka Leskovara, osnovana podružnica Sindikata Preporod. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Ivana Ptičar, a za njenu zamjenicu Nikolina Ljubić. U Krapinsko-zagorskoj županiji djeluje 8 osnovnoškolskih i 6 srednjoškolskih podružnica Preporoda.

23. lipnja U Splitu održano Županijsko vijeće Splitsko-dalmatinske županije. Osim što je prenesen sadržaj 4. sjednice Glavnog vijeća, na sastanku se raspravljalo o aktivnosti prebrojavanja članstva. Naime, nakon što su dva većinska školska sindikata zatražila utvrđivanje reprezentativnosti, započeo je postupak utvrđivanja broja članova pojedinih sindikata.

24. lipnja U Osnovnoj školi Smokvica, u Smokvici, na Korčuli, osnovana podružnica Sindikata Preporod. Za sindikalnog povjerenika izabran Frano Cebalo, a za njegovu zamjenicu Daria Pecotić. ČESTITAMO!

* U Stonu održan sastanak povjerenica i povjerenika novoformiranih podružnica iz Dubrovačko-neretvanske županije. Na sastanku su sudjelovali predsjednik i pravnik sindikata. Razgovaralo se o aktualnostima u sindikatu i problemima oko formiranja podružnica.

27. lipnja U Čakovcu održano Međužupanijsko vijeće za sjevernu Hrvatsku. Uz aktualnosti sa sjednice Glavnog vijeća, iscrpno su predstavljene aktivnosti koje stoje pred povjerenicama i povjerenicima za vrijeme postupka utvrđivanja reprezentativnosti.

29. lipnja 1. sastanak Međužupanijskog vijeća za središnju Hrvatsku održan u Zagrebu. Na sastanku se raspravljalo o svim važnijim temama s posljednje sjednice Glavnog vijeća. Razgovaralo se o problemima s isplatom regresa, povjereničkim obvezama vezanim uz aktualno prebrojavanje članstva i o ostalim aktualnostima u sindikatu.

30. lipnja U Osnovnoj školi Mate Lovraka u Petrinji osnovana sindikalna podružnica Sindikata Preporod. Za povjerenicu je izabrana Ljubica Vučić, a za njenu zamjenicu Irena Osvald Bartolović. ČESTITAMO!

5. srpnja U središnjici sindikata održani sastanci županijskih vijeća zagrebačkih osnovnih i srednjih škola te Županijsko vijeće Zagrebačke županije. Najviše se razgovaralo o postupku utvrđivanja broja članova po podružnicama. Poseban su interes privukle i informacije o isplati regresa u aktualnim sudskim sporovima.

14. srpnja Povjerenstvu za utvrđivanje reprezentativnosti upućeni podaci o broju članova u osnovnom i srednjem školstvu. U osnovnoškolskom sustavu prijavljeno 6 367 članova u 247 sindikalnih podružnica, a u srednjoškolskom obrazovanju prijavljeno 2 683 članova u 101 podružnici. Ukupan broj prijavljenih članova, organiziranih u podružnicama i izvan podružnica iznosi 9 050.

22. srpnja Preporod priopćenjem reagirao na neisplatu regresa u osnovnim i srednjim školama. Osim što je pozvao na žurnu isplatu ovog materijalnog prava Preporod je, u slučaju daljnjeg odugovlačenja s isplatom, najavio za 1. kolovoza održavanje prosvjednog skupa ispred Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

27. srpnja Zajedno s Nezavisnim cestarskim sindikatом Sindikat Preporod u Osijeku održao konferenciju za medije „Sindikalna podrška obitelji Ivanke Dujmić“. Na konferenciji je upriličeno pružanje novčane pomoći, ali i najavljeno osnivanje fonda sindikalne solidarnosti iz čijih bi se sredstava pomagalo sindikalno neorganiziranim radnicima.

28. srpnja Priopćenjem Preporod upozori na probleme s isplatom regresa ovršenim radnicima i radnicima. Predlažu se i promjene Ovršnog

zakona kojima bi se omogućila isplata regresa, božićnice i otpremnine i nekih drugih materijalnih prava na zaštićene račune.

*S pomoćnikom ministra za financije Stipom Mamićem sastao se predsjednik Sindikata Željko Stipić. Najviše se razgovaralo o problemu zakašnjele isplate regresa radnicima u školama. Pomoćnik ministra je zatražio razumijevanje za sporost u rješavanju ovog problema, dok je predsjednik Sindikata upozorio na sve probleme koje sa sobom donosi zakašnjenja isplate regresa. Razgovaralo se i o rješavanju drugih aktualnih problema u školstvu.

23. kolovoza Zaposlenicama i zaposlenicima Osnovne škole Dragutina Tadijanović u Vukovaru županijski povjerenik Domagoj Bujadinović i predsjednik Sindikata Željko Stipić predstavili djelovanje Preporoda. Do sastanka je došlo radi mogućnosti osnivanja sindikalne podružnice.

24. kolovoza U sjedištu Preporoda održan sastanak na kojem su se okupili predstavnici četiriju sindikata. Na sastanku se razgovaralo o osnivanju fonda sindikalne solidarnosti i o Prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti Zakona o reprezentativnosti s Ustavom Republike Hrvatske. Prijedlog je predstavio predstavnik TEHNOS-a – Strukovnog sindikata radnika HEP-a. Dogovoren je nastavak zajedničkih aktivnosti oko formiranja fonda i pokretanja postupka pred Ustavnim sudom.

1. rujna Održana konferencija za medije „Izbori 2016. – Osnovno i srednje školstvo“. Uoči predstojećih parlamentarnih izbora Preporod je predstavio 8 pitanja upućenih političkim strankama i koalicijama. Pitanja se odnose na materijalni položaj zaposlenih u školama, upravljanje školskim ustanovama, zapošljavanje i sigurnost radnih mjesta nenastavnog osoblja.

U SPOMEN

Damir Borošak (1967. – 2016.)

Kada su se drugi odmicali, gledali da ih zaobiđe nošenje transparenta, megafona ili zastave, Damir se Borošak, primicao, uzimao u ruke ono što su drugi odbijali, uklanjali od sebe. Tako je bilo i 26. ožujka 2010. U Mesničkoj ulici, na fotografiji je objektivno taj trenutak, kada sam u Damirovoj ruci dobio onu drugu ruku koja se prihvatila pridržavanja plakatirane odluke GSV-a koju su povjerenici i povjerenici Preporoda demonstrativno spalili ispred Ureda za socijalno partnerstvo. Radilo se o posljednjoj javnoj akciji Preporoda u kojoj je sudjelovao Damir Borošak, povjerenik iz Osnovne škole Tituša Brezovačkog i zagrebački županijski povjerenik.

A prije tog petka, pjesnik bi rekao, bilo je toga. Nije bilo akcije, nije bilo sastanka, nije bilo aktivnosti, kroz cijelo jedno desetljeće, da s nama nije bio naš Damir, dobar duh zagrebačkih podružnica Preporoda. U ime svih povjerenica i povjerenika Sindikata Preporod, u ime cjelokupnog članstva našeg sindikata, hvala ti, dragi Damire, na tvom nesebičnom doprinosu stvaranju i izgradnji našeg sindikata. Neka ti je vječna hvala i slava, dragi naš Damire! (Ž. S.)

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod Petrinjska 59a 10000 Zagreb

Izdavač: SZHŠ Preporod Uredništvo: Gordana Kovač-Bluha Sebastijan Troskot Urednik: Željko Stipić

Glasilo je besplatno; objavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine

klasa:612-10/95-01-1267, ur-broj: 532-03-1/7-95-01.

Glasilo je oslobođeno poreza

Priprema i tisak: Denona d.o.o.